

I. LYDERYSTĖ

Chic & Craft kolegos-mentoriai atliks grupės lyderio vaidmenį. Jie rūpinsis visa grupe, atsižvelgdami į kiekvieno Chic & Craft kurso dalyvio poreikius ir jausmus. Jie turi būti jautrūs ir ryžtingi. Lyderystė gali būti įgimta savybė, bet taip pat žmogų galima išmokyti įgyti ar patobulinti reikalingas savybes.

I.1. PASIRINK VIETĄ

Stiprinami gebėjimai: savirefleksija, komandinis sprendimų priėmimas.

Aprašymas: paprašykite dalyvių įsivaizduoti, kad jūs visi esate džiunglėse. Jums reikia jas pereiti, bet laukia daug sunkumų ir pavojų. Dalyviai susiskirsto grupelėmis po keturis žmones ir kiekviena grupelė išsirikiuoja į eilę. Jeigu grupė nedidelė, dalyviai išsirikiuos į vieną eilę. Kiekvienas dalyvis pats pasirenka savo vietą eilėje: pirmas, antras, trečias arba ketvirtas. Tada vedantysis paprašo, kad kiekvienas dalyvis nueitų į vieną iš keturių kambario kampų, atitinkantį jo pasirinktą vietą eilėje. Kitaip tariant, visi dalyviai, pasirinkę pirmą vietą eilėje, eina į vieną kampą, ir taip toliau.

Dalyviams nuėjus į atitinkamus kampus, paprašykite, kad jie pagalvotų, kodėl jie pasirinko būtent tą vietą eilėje. Kurios vietos yra mažiausiai patrauklios? Jeigu keli grupės nariai pasirinko tą pačią vietą, paprašykite, kad jie pasikalbėtų ir kartu nuspręstų kokia tvarka jie stovės.

Patarimai: gali būti juokinga atrasti, kad kartais dalyviai šiame žaidime atlieka panašų vaidmenį kaip ir gyvenime: tas, kas labai praktiškas gauna sofą; tas, kas labai rūpinasi išvaizda, gauna gėlę ir t.t.

I.2. VESK NEREGI

Stiprinami gebėjimai: lyderystė, komandos stiprinimas, pasitikėjimas, veiksmingas bendravimas, sumanumas, koncentracija, tikslūs nurodymai ir pasitikėjimas.

Pagalbinės priemonės: raištis akims užrišti, įvairūs daiktai maršrutui sužymėti.

Aprašymas: pasiruoškite vietą, kur bus išdėlioti įvairūs daiktai, kuriuos reikės apeiti. Padalinkite grupę į komandas po du žmones. Paprašykite, kad kiekviena komanda nuspręstų, kuriam dalyviui bus užrištos akys. Antrasis komandos narys bus vedlys (pasakos kur eiti). Paprašykite, kad dalyvis užrištomis akimis išeitų iš kambario. Papasakokite vedliui kur jo komandos narys užrištomis akimis turi nueiti ir kaip reikia su juo bendrauti (galite susitarti, kad vedant kolegą užrištomis akimis galima naudoti tik 3 ar 4 žodžius ir (arba) vedlys negali jo liesti). Jeigu žaidime dalyvauja daugiau nei viena komanda, leiskite pirmajam trečdaliui dalyvių pasiekti finišą ir, jei jums atrodo, kad daugiau niekam nepavyks to padaryti, nutraukite žaidimą.

Pakalbėkite apie gerus dalykus ir sunkumus, su kuriais susiduriame vedant neregius, išklauskite keletą dalyvių nuomonių ir paaiškinkite kaip tai gali būti taikoma praktikoje. Paskui paraginkite visus paploti ir paskatinti vienas kitą.

Šis pratimas yra naudingas norint geriau pažinti save, analizuoti, kodėl sunku pasitikėti kitais žmonėmis arba prisiimti atsakomybę.

Patarimai: sunkumo lygį galite pasirinkti pagal grupę. Jei manote, kad dalyviams yra per sunku duoti nurodymus naudojant vien tik "raktinius žodžius", galite leisti jiems laisvai kalbėti, tačiau jie turi išlaikyti pakankamą atstumą ir neliešti komandos nario užrištomis akimis. Jeigu komandoms užduotis yra per lengva, galite ją pasunkinti, pvz. liepti eiti atbulomis.

I.3. TOBULO LYDERIO PORTRETAS

Stiprinami gebėjimai: lyderystės suvokimas, teigiamų ir neigiamų savybių vertinimas.

Pagalbinės priemonės: rašomoji lenta, spalvoti žymekliai.

Aprašymas: paprašykite, kad dalyviai pagalvotų apie kokį nors lyderį, kuriuo jie žavisi (tai gali būti politikas, dvasinis vadovas, įžymybė, sportininkas arba netgi draugas arba šeimos narys, kurį dalyvis laiko geru lyderiu). Dalyviai turi užrašyti keletą teigiamų pasirinkto lyderio savybių. Taip pat jie turi pagalvoti apie galimus jų lyderio trūkumus. Jeigu dalyviai nemato jokių lyderio trūkumų, paprašykite jų pagalvoti ar yra kokie nors trūkumai ar klaidos, kurie gali būti būdingi lyderiams apskritai. Kai dalyviai atliks užduotį, paprašykite, kad kiekvienas pristatytų savo pasirinktą lyderį ir jo savybes visai grupei. Po to pakvieskite dalyvius aptarti kuo panašios ir kuo skiriasi jų paminėtos savybės, vertybės ir požiūriai. Ką jie mano apie kitų pasirinktus lyderius ir (arba) jų savybes? Kurias iš išvardintų teigiamų ir neigiamų savybių dalyviai mano patys turintys? Kurių savybių jie mano neturintys, bet norėtų išsiugdyti?

Diskusijos metu padarykite gerų lyderio savybių ir galimų trūkumų sąrašus, kuriems turi pritarti visi grupės nariai. Šiais sąrašais kolegos-mentoriai galės vadovauti visų Chic & Craft mokymų metu.

I.4. NEGATYVIŲ ASMENYBIŲ TIPAI

Stiprinami gebėjimai: Elgesys su negatyviais komandos nariais.

Pagalbinės priemonės: atspausdintas *negatyvių* asmenybės tipų sąrašas, pieštukai, rašomoji lenta.

Aprašymas: paprašykite dalyvių pagalvoti apie negatyvumo žalą dirbant komandoje. Visi kartu aptarkite toliau išvardintus negatyvių asmenybių tipus. Paprašykite dalyvių pagalvoti, ar jie žino kokius nors kitus elgesio tipus, kuriuos būtų galima įtraukti į sąrašą. Tada organizuokite smegenų šturmo sesiją: paprašykite, kad dalyviai pasiūlytų idėjas kaip lyderiai turėtų elgtis su kiekvieno tipo asmenybėmis. Užrašykite grupės siūlomus sprendimus, nes jie gali būti naudingi kolegoms-mentoriams Chic & Craft mokymų metu.

Negatyvių asmenybių tipų sąrašas:

1. **Maištininkai** — jie priešinasi viskam, kas nauja.
2. **Nenuspėjamieji** — jų nuotaikos nuolat kinta ir jie nori, kad visi kiti prie jų prisitaikytų.
3. **Liežuvautojai** — jie skleidžia gandus ir pasakoja nepadorias asmenines smulkmenas.
4. **Kaltintojai** — jie nuolat kaltina kitus.
5. **Pesimistai** — jie visada tikisi blogiausio.
6. **Verkšlentojai** — jie mano, kad viskas yra blogai arba tuoj bus blogai.
7. **Atsiskyrėliai** — jie mano, kad beveik viskas yra kvaila ar žemiau jų lygio.
8. **Savimylės** — jie nuolat siekia garbės arba dėmesio.
9. **Energijos vampyrai** — jie sugeria jūsų energiją, pavogia jūsų jėgas.

I.5. KĄ DARYTUM, JEIGU...?

Stiprinami gebėjimai: stengtis numatyti situacijas, kurios gali susidaryti Chic & Craft kursų metu, ir mokytis priimti sprendimus.

Aprašymas: šiandien mes pagalvosime apie galimas problemines situacijas Chic & Craft grupėje. Su savo kolegomis-mentoriais aptarkite, ką jie darytų šiose situacijose:

1. Vienas dalyvis nereguliariai dalyvauja mokymuose.
2. Vienas dalyvis jums sakė, kad nori nutraukti mokymus.
3. Du dalyviai nuolat ginčijasi.
4. Atrodo, kad vienas dalyvis nepritampa grupėje.
5. Vienas mokytojas neskiria dėmesio dalyviui, kuriam jo labai reikia.

Tai yra atvira diskusija. Pasistenkite, kad visi išsakytų savo nuomonę šiais klausimais. Skatinkite dalyvių iniciatyvą ir atsakomybės jausmą.

Patarimai: šio užsiėmimo metu dalyviai gali bijoti vertinti, priimti sprendimus, būti grubiais ar blogais, gali bijoti būti nekontroliuojamais, jaustis kaltais ir kt., todėl profesionalus vadovavimas grupei turėtų padėti jiems dirbti su visais šiais jausmais.

I.6. JEIGU ESI LYDERIS

Stiprinami gebėjimai: savos patirties analizė.

Aprašymas: šią užduotį reikėtų atlikti po užduoties "Tobulo lyderio portretas". Mes jau išsiaiškinome, kokiais bruožais turėtų pasižymėti geras lyderis ir ką lyderis paprastai daro, o dabar pagalvosime apie situacijas, kuriose mes elgėmės kaip lyderiai. *Kas įvyko? Kaip jūs jautėtės? Ar jūs tai suvokėte, ar ne? Prisiminkite tą situaciją ir pažvelkite į ją iš šono, tarsi tai būtų filmas: ką jūs matote tame žmoguje? Ar jums patinka kaip jis elgiasi? Kaip jis tai daro?*

Jeigu dalyviai neprisimena jokios situacijos, kurioje jie elgėsi kaip lyderiai, paprašykite, kad jie prisimintų situaciją, kurioje jie būtų norėję būti lyderiais. *Ką jie būtų darę? Kaip jie būtų elgėsi kitaip?*

Visada stenkitės teigiamai galvoti apie praeities įvykius, neleiskite dalyviams liūdėti ar gailėtis dėl to, kas įvyko. Pasakykite, kad kiekviena mūsų patirtis yra naudinga, nes suteikia galimybę mokytis ir tobulėti.

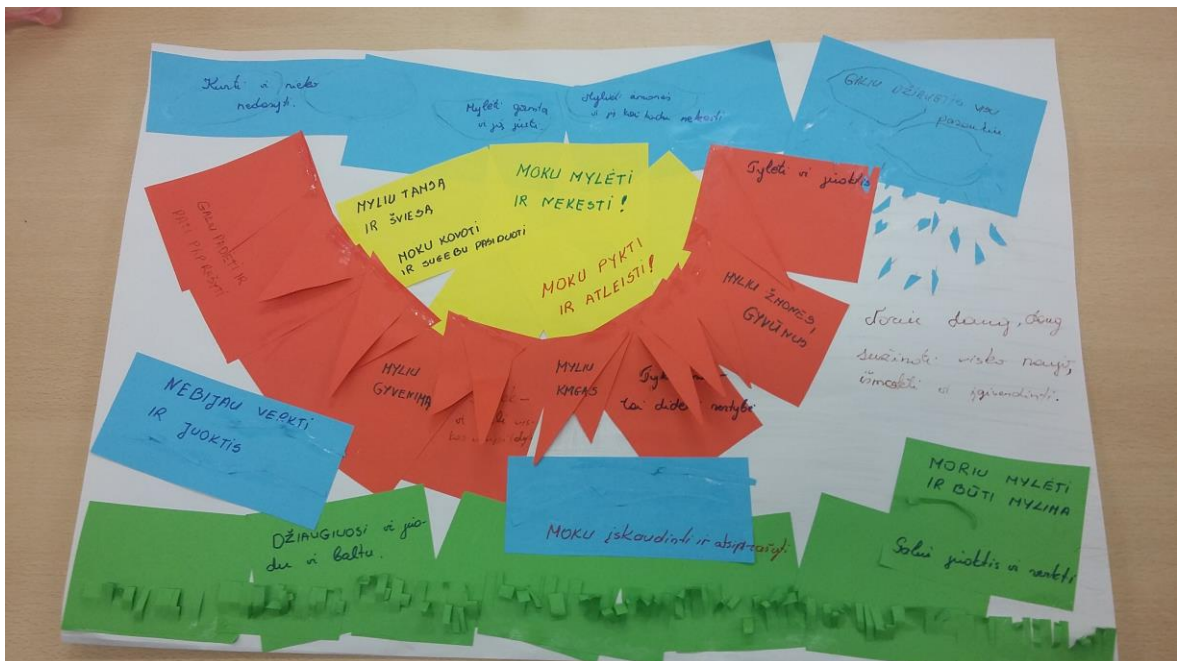

I.7. PAŽINK SAVE

Stiprinami gebėjimai: geras lyderis perduoda vertybes ir patirtį žmonėms, su kuriais dirba. Tai – mūsų vertybių atspindys.

Aprašymas: mes visi turime savo vertybes, net jei niekada apie tai nepagalvojome. Būti lyderiu reiškia būti pavyzdžiu kitiems žmonėms. Todėl svarbu suvokti, kokiomis vertybėmis mes vadovaujamės savo gyvenime. Padarykite svarbiausių vertybių sąrašą: sąžiningumas, ištikimybė, draugystė, nuoširdumas, pagarba, dėkingumas, darbštumas, atsakomybė, tolerancija, išmintis, atkaklumas, kantrybė, vienybė, kuklumas, orumas, kt. Aptarkite, kurios iš jų yra pačios svarbiausios Chic & Craft mados kūrimo mokymuose ir kodėl.

Šis pratimas yra naudingas pagalvoti apie savo vertybes ir suprasti kitų žmonių vertybes bei pamatyti skirtumus apie tai, kaip mes visi matome gyvenimą. Be to, gali būti naudinga suprasti, kodėl kai kuriais atvejais mes priimame tam tikrus sprendimus ar kodėl esame laimingi ar nepatenkinti. Naudodamiesi šiuo pratimu jūs galėsite pažiūrėti sau į vidų ir suprasite savo elgesį iš tikrųjų.

I.8. METEORITAS

Stiprinami gebėjimai: lyderystė, komandinis darbas, bendravimas, iniciatyvumas.

Aprašymas: pasiūlykite savo grupei tokią situaciją: *"Įsivaizduokite, kad į vandenyną nukrito meteoritas ir visą žemę užliejo milžiniška banga. Tačiau tuo metu jūs ir kiti penki žmonės (skaičius priklauso nuo faktinio žmonių skaičiaus grupėje su kuria dirbate) skrendate oro balionu. Po kelių valandų balionui pradeda trūkti oro, bet jūs pamatote salą. Jūroje pilna alkanų ryklių, tačiau vienintelė galimybė pasiekti salą yra išstumti vieną iš balione esančių žmonių".* Pradėkite diskusiją, kurios metu dalyviai turi nuspręsti kuris iš jų turi iššokti iš baliono. Kiekvienas asmuo turi konkretų vaidmenį: kunigas, žurnalistas, seselė, politiko patarėjas, pradinės mokyklos mokytojas ir valstybės tarnautojas iš valstybinio statistikos departamento. Jūs esate vieninteliai išgyvenę visame pasaulyje ir jums reikia pagalvoti apie žmonijos išlikimą. Jūs turite priimti vieningą sprendimą. Nei vienas dalyvis negali savanoriškai pasitraukti ir kiekvienas turi paaiškinti savo priežastis.

Patarimai: kad diskusija būtų aktyvesnė, galite pasirinkti kitus vaidmenis ir kitą jų skaičių. Kai kuriems žmonėms gali būti sunku girdėti, kad jie turi "paaukoti" komandos narį ir jie gali atsisakyti žaisti žaidimą. Tada jūs galite pasiūlyti kitokią situaciją: "Visi jie yra saloje, ir jie turi susitarti dėl užduočių, kurias reikia atlikti norint išgyventi. Kiekvienas turi paaiškinti, kodėl jis yra reikalingas grupės narys (prisiimdamas siūlomus vaidmenis)".

